

Studieplan 2010/2011

210035 Bachelor i økonomi og administrasjon (2010 - 2013)

Formålet med Bachelor i økonomi og administrasjon er å utdanne brukerorienterte og reflekterte yrkesutøvere som er kvalifisert for å ivareta spesialist-, utrednings- og lederoppgaver innenfor det økonomiske og administrative området - i privat næringsliv, i organisasjoner og innen offentlig sektor.

Studiet fokuserer på analyser og beslutningstaking innenfor private og offentlige organisasjoner, og gir i tillegg innsikt i samfunnsøkonomiske konsekvenser av virksomhetenes tilpasninger. Studentene vil gjennom studiet, bl.a. ved bruk av problembasert læring og aktiv bruk av IT verktøy, oppnå kunnskaper om og forståelse for de sentrale økonomiske fagområder.

Faglig innhold

Studiet er flerfaglig, sammensatt av bedriftsøkonomiske fag, samfunnsøkonomiske fag, metodefag, og administrasjonsfag. Progresjonen innenfor og sammenhengen mellom faggruppene ivaretas gjennom parallelle løp med gradvis utvikling / påbygging innenfor hver gruppe fra semester til semester.

Studiet følger nasjonal plan hvor emnene er beskrevet som

- Grunnleggende
- Videreføring
- Profilering

I løpet av de to første årene dekkes de obligatoriske kravene i nasjonal plan, som er

- Bedriftsøkonomisk analyse 30 sp
- Administrasjonsfag 24 – 25 sp
- Samfunnsøkonomi 15 – 20 sp
- Metode 15 – 20 sp

Til sammen skal gruppene over utgjøre minst 90 sp

Alle krav til å få tildelt BA grad i Økonomi og administrasjon er oppfylt etter andre studieår. I tredje år velges enten emnetilbudet beskrevet over, som utgjør en breddeprofilering i Økonomisk – administrative fag,

eller

Et årsstudium ved HiL (som Jus, Internasjonale studier),

eller

60 sp Organisasjons- og ledelsesfag fra Bachelor Organisasjon og ledelse

eller

Selvvalgt profil som kan godkjennes i henhold til nasjonal plan for Bachelor i økonomi og administrasjon, pkt. 4.1.3.

Yrkesmuligheter

Det treårige bachelorstudiet i økonomi og administrasjon er et bedriftsøkonomisk studium som skal gi kandidatene faglig innsikt, analytisk trening og problemforståelse innenfor naturgitte, samfunnsmessige og etiske rammer.

Fordypning/spesialisering

Bachelor i Økonomi og administrasjon med profilering i Økonomisk - administrative fag, alternativt (ved å utnytte valgmuligheter i tredje studieår):

- profilering i Organisasjons- og ledelsesfag (ved å ta 60 sp på 3. studieår fra Bachelor i organisasjon og ledelse som tredje studieår)
- profilering tilsvarende årsstudium som tas som tredjeår (for eksempel Jus, Internasjonale studier, Sosiologi)
- selvvalgt profil som kan godkjennes i henhold til nasjonal plan for Bachelor i økonomi og administrasjon, pkt. 4.1.3 ("Krav knyttet til profilering")

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller vurdering på grunnlag av realkompetanse.

Undervisnings- og læringsmetode

Se under hver enkelt emnebeskrivelse.

Enkelte emner vil bli undervist på engelsk. Dette er spesifisert i den enkelte emnebeskrivelse. Enkelte emner har oppsatt både engelsk og norsk som undervisningsspråk. Her kan undervisningsspråk justeres fra år til år, eller det kan være aktuelt å benytte norsk i deler av semesteret, men engelsk i andre deler av semesteret, noe avhengig av tilgang på undervisningskompetanse og behov.

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

I enkelte emner vil deler av pensum, eller hele pensum, være på engelsk, selv om undervisningen foregår på norsk. Det skal i prinsippet bli gitt alternativ pensumlitteratur på norsk, men det kan ikke garanteres at norsk pensum inneholder samme tematikk, vinkling, teoretisk utgangspunkt eller eksempler som foreskrevet pensumlitteratur på engelsk.

Eksamen

Eksamensformene i studiet varierer. Se under det enkelte emne for detaljer.

Utenlandsopphold

Opphold ved utenlandsk lærested kan gjennomføres i 5. semester. Aktuelle lærersteder for utenlandsopphold er de skoler HiL til enhver tid har utvekslingsavtaler med eller andre former for faglig samarbeid, som for eksempel "Study Abroad Agreement".

I forkant av studieopphold i utlandet er det påkrevet at studenten får godkjenning av planlagt studieplan for semesteret

Informasjonskompetanse

Studentene skal utvikle ferdigheter i å finne fram til kunnskapskilder av høy kvalitet innen sine fagområder. Ved studiestart gis et innføringskurs i bruk av biblioteket og kilder i ulike formater – trykte og digitale. Faglærer og bibliotek samarbeider videre om opplegg som gir studentene nødvendig trening i å søke, vurdere hva som er god og pålitelig informasjon og å bruke informasjon på en effektiv måte. Målet er at studentene gjennom dette gis et godt grunnlag for egenlæring og livslang læring.

Heltid/ deltid

Heltid

Studielengde

3 år

Grad/ kompetanse

Bachelorstudium

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Opptak

Samordna opptak

Kull

2010/2013

Godkjenningsorgan

HiL-styret (S-sak 19 d/03), revisjon godkjent i Studieutvalget SU-sak 10/08 10. mars 2008

Godkjenningsdato

08.12.2003

Bachelor i Økonomi og administrasjon

Kode	Emnets navn	SP.	O/V *)	Studiepoeng pr. semester						
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)	
ØKA1018/1	Matematikk	10	O	7,5	2,5					
ØKA1015/1	Informasjonsbehandling	7,5	O	7,5						
ØKA1016/1	Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse	7,5	O	7,5						
ØKA1017/1	Organisasjonsfag	0	O	7,5						
ØKA1011/1	Statistikk	5	O		5					
ØKA2002	Økonomistyring		O		7,5					
ØKA1012/1	Finansregnskap 1	0	O		7,5					
ØKA1013/2	Markedsføring		O		7,5					
MLT1001/1	Serviceledelse	7,5	O			7,5				
ØKA1020/2	Mikroøkonomi	0	O			7,5				
ØKA1014/1	Finansregnskap 2	0	O			7,5				
ØKA1021/1	Foretaksstrategi	0	O			7,5				
ØKA1023/1	Samfunnsvitenskapelig metode	0	O				7,5			
ØKA1022/1	Makroøkonomi og økonomisk politikk	7,5	O				7,5			
ØKA1019	Investering og finansiering	0	O				7,5			
ØKA1024/1	Merkevareledelse	0	O				7,5			
Profilerings- og økonomisk-administrative fag:										
ØKA2006	Internasjonal økonomi	0	V					7,5		
ØKA2005	Innføring i økonometri	0	V					7,5		
	Valgfritt emne	15	V						15	
	Valgmenepakker eller utenlandsopphold	30	V						30	
ØKA2008	Finansiell økonomi (7,5 sp)	0	V						7,5	
OLA1008/1	Etikk og samfunnsansvar	7,5	V						7,5	
ØKA2010/1	Bacheloroppgave	15	O						15	
Profilerings- og organisasjons- og ledelsesfag:										
OLA2001	Arbeids- og organisasjonspsykologi	15	V						15	
OLA2002	Personal- og kompetanseledelse	15	V						15	
OLA2004	Organisasjonsendring	15	V						15	
	Valgmenepakker eller utenlandsopphold	30	V						30	
OLA1004/1	Prosjektledelse	15	V						15	
ØKA2010/1	Bacheloroppgave	15	O						15	
				Sum:	30	30	30	30	30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Code	Emnets navn	Credits	O/V *)	Credits pr. semester						
				S1(A)	S2(S)	S3(A)	S4(S)	S5(A)	S6(S)	
				Total:	30	30	30	30	30	30

*) O - Mandatory course, V - Optional course

Emneoversikt

ØKA1018/1 Matematikk

Navn:

Matematikk

Kode:

ØKA1018/1

Studiepoeng:

10

Emnebeskrivelse:

- Elementær algebra
- Funksjoner i en variabel: Funksjonsbegrepet, polynomfunksjoner, rasjonale funksjoner, asymptoter
- Derivasjon og funksjonsanalyse
- Anvendelse av derivasjon: Maksimums- og minimumsproblemer, funksjonsdrøfting
- Eksponential og logaritmefunksjonen Lagrange
- Finansmatematikk: Litt renteregning
- Funksjoner av flere variable.
- Enkel integralregning.

Emnet tilpasses anvendelse i bedrifts- og samfunnsøkonomiske emner og problemstillinger

Læringsutbytte:

Emnet skal gi kunnskaper i matematikk som anvendes i problemstillinger innen bedrifts- og samfunnsøkonomi. Studentenes evne til abstrakt, logisk og analytisk tenkning skal oppøves. Emnet er spesielt viktig for de som vil ta videreutdanning i økonomi.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger, oppgaveregning, egentrening og tilbakemelding på arbeidskrav

Emneeier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Arbeidskrav:

det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart.

Eksamensform:

Skriftlig individuell eksamen under tilsyn, 4 timer

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Vår og høst

Lengde:

Høst + del av vår

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2008/2009

Antall studenter:

60

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

BØADM

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Emnet ØKA1018/1 Matematikk overlapper med emnet ØKA1010/1 Matematikk (5 sp.) med 100%

ØKA1015/1 Informasjonsbehandling

Navn:

Informasjonsbehandling

Kode:

ØKA1015/1

Studiepoeng:

7,5

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Emnet skal gi kunnskap i IT baserte verktøy og anvendelse av IT baserte ferdigheter, deriblant regneark, skriveprogram og presentasjonsprogram.

Læringsutbytte:

Studentene skal beherske grunnleggende elementer i Excel, Word, Powerpoint, Fronter og andre relevante programvarer.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger, demonstrasjoner, øvinger, selvstudium

Emneier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart.

Eksamensform:

Hjemmeeksamen, en uke

Karaktersystem:

Bestått/Ikke bestått

Sensorordning:

Ekstern sensor brukes ikke på emnet

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Semester:

Høst

Lengde:

Et semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2008

Antall studenter:

80

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

13. mars 2008

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

ØKA1007 Studieforberevende kurs for økonomer (10 sp)

ØKA1016/1 Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse

Navn:

Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse

Kode:

ØKA1016/1

Studiepoeng:

7,5

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Emnet gir en innføring i sentrale bedriftsøkonomiske prinsipper, modeller og problemstillinger knyttet til bedriftens kortsiktige beslutninger og tilpassing i markedet. Viktige tema er;

- Kostnadsteori
- Markedsteori: ulike markedsformer
- Bidragsmodellen
- Kalkulasjon
- Økonomiske beslutninger - lønnsomhet og risiko
- Lønnsomhetsanalyser og vurderinger

Læringsutbytte:

Emnet skal gi den første innsikt i bedriftsøkonomisk teori og anvendelse.

Det legges vekt på forståelse av bedriftsøkonomiske begreper, sentrale problemstillinger og modeller i bedriftsøkonomi. Emnet gir et grunnlag for videre studier i bedriftsøkonomi - både mot anvendelse og fordyping.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger

Øvinger

Emneeier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA/ÅØA

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart

Eksamensform:

4 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Vår

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2009

Antall studenter:

80

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

BØA

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Emnet ØKA1016/1 Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse overlapper med emnet ØKA1008/1 Bedriftsøkonomisk analyse med 75%

ØKA1017/1 Organisasjonsfag

Navn:

Organisasjonsfag

Kode:

ØKA1017/1

Studiepoeng:

0

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Dette emnet integrerer grunnleggende og videregående organisasjonsfag fra nasjonal rammeplan (AOR1/AOR2)

Grunnleggende organisasjonsfag : Emnet skal gi en innføring i hvordan organisasjoner fungerer, og hvordan mennesker påvirker og påvirkes av organisasjoner som de arbeider og samspiller i.

Videregående organisasjonsfag : Emnet skal gi fordypning i sentrale organisasjonsteoretiske og organisasjonpsykologiske temaer som kan brukes til å analysere, forstå og forklare organisasjonsatferd

Læringsutbytte:

Grunnleggende organisasjonsfag : Studentene skal få grunnleggende teoretisk kunnskap om og overblikk over sentrale organisasjons- og teoretiske og organisasjonpsykologiske temaer, samt praktisk innsikt i sentrale strukturer og prosesser i og mellom organisasjoner som påvirker og regulerer organisasjonsatferd.

Videregående organisasjonsfag : Gjennom kunnskap om og innsikt i bruk av teorier, begreper, modeller og praktiske eksempler skal studentene utvikle evnen til å analysere og forstå organisasjonsfaglige problemstillinger og drøfte mulige løsninger. Dette skal gi studentene trening i praktisk anvendelse av den teoretiske innsikten.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger og øvelser

Emneier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Emne er obligatorisk for:

BØA/ÅØA

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart.

Eksamensform:

4 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Vår

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2009

Antall studenter:

80

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

BØA

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Emnet ØKA1017/1 Organisasjonsfag overlapper med emnet ØKA1009/1 Organisasjonsfag (10 sp.) med 75%

ØKA1011/1 Statistikk

Navn:

Statistikk

Kode:

ØKA1011/1

Studiepoeng:

5

Emnebeskrivelse:

- Beskrivende statistikk: Beliggenhetsmål, spredningsmål, frekvensfordelinger, grafiske fremstillinger
- Sannsynlighetsregning og kombinatorikk: Sannsynlighetsbegrepet, sannsynlighetsmodeller, regning med sannsynligheter, betingede sannsynligheter
- Diskrete tilfeldige variabler. Beregning av forventning og varians: Binomisk fordeling, hypergeometrisk fordeling, poissonfordeling, m.m.
- Kontinuerlige tilfeldige variabler: Normalfordeling/normaltilnærming, t-fordeling, m.m.
- Flere tilfeldige variabler. Simultan sannsynlighetsfordeling: Beregning av forventning, varians og kovarians
- Estimering: Punktestimering og intervallestimering
- Hypotesetesting: Hypoteser, signifikansnivå, testmetode, styrkefunksjon
- Hypotesetest i målemodell og binomisk modell, kjikvadratter, m.m.
- Enkel korrelasjons- og regresjonsanalyse: Estimering og hypotesetest for regresjonskoeffisienten

Læringsutbytte:

Emnet skal gi studentene grunnleggende kunnskaper i sannsynlighetsregning og statistikk. Det legges spesielt vekt på å vise anvendelse av statistiske metoder innen emneområdet bedrifts- og samfunnsøkonomi. Ved oppgaveregning skal studentene få innsikt og trening i bruk av viktige statistiske metoder.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger, oppgaveregning, egentrening

Emneier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Emne er obligatorisk for:

BØA

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart

Eksamensform:

3 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Vår

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2009

Antall studenter:

60

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Steinar Hov

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Identisk med (revidert) Statistikk 5 sp for BØA 2007-2010 (etter deling av Matematikk og statistikk, 10 sp)

ØKA2002 Økonomistyring

Navn:

Økonomistyring

Kode:

ØKA2002

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

- Inntekts- og kostnadskontroll
- Driftsregnskap; normalkost og standardkost
- Beslutningsrelevante kostnader
- Aktivitetsbaserte kostnadsanalyser
- Budsjettering

Læringsutbytte:

Gi studentene grunnlag for å utvikle og bruke relevante økonomiske styringsdata og -systemer i løpende oppfølging av en virksomhet så vel som i spesielle beslutnings- og situasjoner.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger

Øvinger

Emneier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart

Eksamensform:

4 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

Karaktersystem:

Karakter A-F

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Forkunnskaper:

Finansregnskap 1

Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse

eller tilsvarende kurs ved andre studieretninger / fra andre studiesteder

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Vår

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2010

Antall studenter:

60

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Erik Vea

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Noe overlapping med Bedriftsøkonomisk analyse og Budsjettering, Investering og Finansiering i forrige studieplan.

ØKA1012/1 Finansregnskap 1

Navn:

Finansregnskap 1

Kode:

ØKA1012/1

Studiepoeng:

0

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

- Krav til regnskapet
- Regnskapet som informasjonskilde
- Regnskapets oppbygging, kontoplan
- Registrering
- Grunnleggende regnskapsprinsipper
- Avskrivninger, periodiseringer
- Verdivurderingsregler for omløpsmidler og anleggsmidler
- Oppstillingsplanen for regnskapet, regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk
- Avslutning av regnskapet
- Presentasjon av resultat og balanse
- Enkel nøkkeltallsanalyse

Læringsutbytte:

Emnet skal gi en grunnleggende innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser. Videre skal det gi en forståelse for og nødvendige kunnskaper i å behandle sentrale regnskapsmessige måleproblemer, og foreta enkle regnskapsanalyser.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger

Øvinger under veiledning

Emneier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA

Arbeidskrav:

Skriftlig(e) innlevering(er).

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart.

Eksamensform:

4 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

Kalkulator tillatt

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2008

Antall studenter:

80

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Eirik Holm og Erik Vea

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

ØKA1004 Finansregnskap med analyse, 10 sp

ØKA1013/2 Markedsføring

Navn:

Markedsføring

Kode:

ØKA1013/2

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Emnet vil omfatte sentrale problemstillinger og teorier, inklusiv følgende temaer:

- markedsføringens oppgave og rolle
- strategi og markedsplanlegging
- markedsanalyser og prognoser
- kjøpsatferd bedriftsmarkedet
- kjøpsatferd forbrukerne
- markedssegmentering
- produktutvikling
- distribusjonspolitik
- prispolitikk
- markedskommunikasjon
- internasjonal markedsføring
- e-markedsføring og e-handel

Læringsutbytte:

Emnet skal gjøre studentene kjent med sentrale problemstillinger og metoder i markedsføringen. Emnet vil gi studentene noe bransjeinnsikt ved gjennomgang/presentasjon av eksempler fra bransjer og bedrifter, herunder en grunnleggende forståelse for markedsføringens virkeområder, slik at studentene kan delta i løsning av enkle markedsføringsproblemer i praksis.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger

Seminarer

Gruppearbeid og prosjektarbeid, primært i form av case oppgaver.

Emneeier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA/ÅØA

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart.

Eksamensform:

4-timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

Ingen hjelpemidler

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Høst

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2008

Antall studenter:

80

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Even Lanseng

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

ØKA1006 Markedsføring, 10 sp

MLT1001/1 Serviceledelse

Navn:

Serviceledelse

Kode:

MLT1001/1

Studiepoeng:

7,5

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Emnet tar opp en rekke karakteristika ved servicebedrifter hvilke utfordringer disse innebærer for ledere. Vi går inn på faktorer bl.a serviceposisjonering, servicestrategi, strategi for klagebehandling og relasjonsutvikling. Sentralt i emnet står faktorer som bidrar til skaping av kundetilfredshet og lojalitet. Vi studerer fordeler og ulemper bruk av teknologi og dets innvirkning på kundenes oppfatning av servicetilbudet og selve serviceopplevelsen. Det vektlegges i emnet at ledelse av menneskelige ressurser er særlig viktig for servicevirksomheter i arbeidet med å skape konkurransefordeler.

Læringsutbytte:

Emnet skal gjøre studentene kjent med hva som kjennetegner servicevirksomheter og hva som menes med integrert serviceledelse. Videre skal emnet gi forståelse for hvordan man kan identifisere årsaker til gap mellom kundenes forventninger og opplevelse og ut fra dette forslå konkrete forbedringstiltak. Ett hovedmål med emnet er å vise hvordan man bør organisere virksomheten for oppnå det man best kan kalle servicelederskap.

Undervisnings- og læringsmetode:

Tradisjonelle forelesninger. Arbeid med cases.

Emneier:

ÅR/BA Reiseliv

Emne er obligatorisk for:

Bachelor i markedsføring og ledelse av turismeopplevelser

Emne er valgbart for:

Bachelor i organisasjon og ledelse, bachelor i økonomi og administrasjon, bachelor i reiselivsledelse

Arbeidskrav:

I emnet inngår et arbeidskrav som utføres som et gruppearbeid.

Eksamensform:

Individuell 4 timers skriftlig eksamen

Tillatte hjelpemidler:

Ingen

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Innføring i organisasjon og ledelse, Innføring i markedsføring eller tilsvarende.

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2011

Antall studenter:

100

Godkjenningsorgan:

SN-sak 51/09

Dato for godkjenning:

26. nov 2009

Emneansvarlig:

Terje Slåtten

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

ØKA1020/2 Mikroøkonomi

Navn:

Mikroøkonomi

Kode:

ØKA1020/2

Studiepoeng:

0

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Emnet tar for seg grunnleggende mikroøkonomisk teori som konsument- og produsentteori, samt ulike konkurranseformer, med hovedvekt på frikonkurranse og monopol. Vi ser også på hvordan ulike former for politikk kan virke på enkeltaktøres tilpasning og prisdannelse i et frikonkurransemarked.

Læringsutbytte:

Studentene skal få innsikt i hvordan en kan beskrive og analysere enkeltaktøres økonomiske tilpasninger og samspillet mellom disse i ulike markedsformer. Studentene skal beherske det grafiske og matematiske analyseapparatet for konsumentens beslutninger basert på priser og inntekt, samt analyseapparatet for produsentenes driftsbeslutninger under ulike målsettinger (profittmaksimering, kostnadsminimering) og markedsformer, som for eksempel fullkommen konkurranse og monopol. De skal også ha kjennskap til andre konkurranseformer, som monopolistisk konkurranse og oligopol. Studentene skal forstå hvordan ulike former for offentlig regulering, som for eksempel bruk av skatter og subsidier, virker på enkeltaktøres tilpasning og prisdannelse i frikonkurransemarkedet.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger

Veiledning

Emneier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart

Eksamensform:

4 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

BØA standard hjelpemidler

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Studentene forventes å ha forkunnskaper tilsvarende grunnleggende matematikk (MEM1). Det er å anse som en fordel å også ha gjennomført Markedsføring og Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse..

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Høst

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2009

Antall studenter:

60

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Siri Hege Løkken

Undervisningspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Erstatter tidligere Mikroøkonomi, 10 sp

ØKA1014/1 Finansregnskap 2

Navn:

Finansregnskap 2

Kode:

ØKA1014/1

Studiepoeng:

0

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Emnet vil bygge videre på Finansregnskap 1 ved å gå i dybden på tema som

- Utsatt skatt-modellen, skatte- og avskrivningsregler
- Overskuddsdisponering
- Kontantstrømranalyse
- Regnskapsanalyse (bransjetilpasset)
- Foretaksintegrasjon / Konsernregnskap
- Regnskapsbasert verdivurdering av foretak

Emnet vil ha et mer anvendt preg enn Finansregnskap 1 ved at det legges stor vekt på arbeid med større, integrerte oppgaver som ligger nærmere opp til årsregnskap og årsavslutning i praksis.

Læringsutbytte:

Emnet skal gi fordypning i sentrale regnskaps­temaer i forhold til Finansregnskap 1 og sette studentene i stand til så vel å bidra i utarbeidelse av som kritisk å vurdere lovpålagt regnskaps­informasjon. Et sentralt mål er å oppøve studentenes evne til å bruke regnskapet som grunnlag for analyser og verdivurderinger i ulike sammenhenger og situasjoner.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger

Øvinger under veiledning

Emneier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart.

Eksamensform:

4 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

Kalkulator tillatt

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Finansregnskap 1 (gjennomført)

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Vår

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2009

Antall studenter:

80

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Eirik Holm og Erik Vea

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

ØKA1021/1 Foretaksstrategi

Navn:

Foretaksstrategi

Kode:

ØKA1021/1

Studiepoeng:

0

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Emnet skal gjøre studentene kjent med begrepsapparatet innen foretaksstrategi, gi innsikt i den strategiske ledelsesprosessen, samt en innføring i aktuelle strategiske muligheter (generiske strategier). Studentene skal få bransjeinnsikt ved gjennomgang/presentasjon av eksempler fra bransjer/bedrifter.

Emnet skal belyse sammenhengen i de øvrige emner i studiet, altså virke som en overbygning. Dette vil danne et grunnlag for generelt å øve opp til strategisk tenkning. Sentrale tematiske tilnærminger er: Markedstilpassing/ markedsføring, forskjellige ressursperspektiv, SVIMA modellen, konkurransefortrinn og konsernstrategi.

Læringsutbytte:

Forståelse for og mulighet for å drøfte og anvende:

- Strategibegrepet i et historisk perspektiv.
- Strategiprosesser - den strategiske ledelsesprosessen.
- Strategisk markedsføring
- Formål (misjon), visjon, forretningsidé(er), verdier og mål
- Strategiske forretningsområder
- Strategianalyser (eksterne faktorer – omgivelser, interne faktorer – ressurser) og strategiske muligheter
- Differensiering, valg av målgrupper, posisjonering og profilering, samt porteføljeanalyser
- Strategievalueringer og strategivalg
- Konsernstrategier

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger, gruppearbeid, diskusjoner i klasse og veiledning av presentasjoner.

Emneeier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart.

Eksamensform:

4 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Anbefalte kunnskaper tilsvarende:

- Markedsføring, 7,5 sp
- Organisasjonsfag, 7,5 sp

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Høst

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2009

Antall studenter:

60

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10.mars 2008

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Foretaksstrategi 10 studiepoeng

ØKA1023/1 Samfunnsvitenskapelig metode

Navn:

Samfunnsvitenskapelig metode

Kode:

ØKA1023/1

Studiepoeng:

0

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Formålet med emnet er å gi en innføring i de kvalitative og kvantitative samfunnsvitenskapelige forskningsmetodene.

Læringsutbytte:

Studentene skal tilegne seg et grunnleggende begrepsapparat innenfor den samfunnsvitenskapelige metodelæren samt grunnleggende ferdigheter innenfor kvalitativ og kvantitativ dataanalyse.

Undervisnings- og læringsmetode:

- Forelesninger
- Demonstrasjon av statistiske analyseprogram (kvantitativ dataanalyse)
- Kollektive øvinger i datalabb, ved behov (kvantitativ dataanalyse)
- Parvis veiledning (av arbeidskrav, se nedenfor)

Emneier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA

Arbeidskrav:

For å få godkjent kursdeltakelse må studentene parvis bestå obligatoriske arbeidskrav rettet mot både kvalitative og kvantitative dataanalyser

Eksamensform:

3-timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Ingen

Sensorordning:

Annet

Semester:

Vår

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2010

Antall studenter:

60

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Christer Thrane

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Emnet ØKA1023 Samfunnsvitenskapelig metode (7,5 sp.) overlapper med emnet OLA1007/1 Samfunnsvitenskapelig metode for BOL (10 sp.) med 75%

ØKA1022/1 Makroøkonomi og økonomisk politikk

Navn:

Makroøkonomi og økonomisk politikk

Kode:

ØKA1022/1

Studiepoeng:

7,5

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Emnet gir en innføring i makroøkonomiske emner som; Arbeidsledighet, inflasjon, økonomisk vekst, konkurransevne og økonomisk politikk. Samfunnsøkonomiske makromodeller, dvs. teorigrunlaget i faget, står sentralt.

Læringsutbytte:

Studentene skal få innsikt i hvordan en vurderer et lands økonomiske situasjon og utviklingstendenser. De skal forstå årsaken til og virkningene av konjunktursvingninger på kort sikt, blant annet hvordan endringer i etterspørselen i en del av økonomien får ringvirkninger og kan påvirke det generelle økonomiske aktivitetsnivået i landet. Myndighetenes penge- og finanspolitikk er viktig i denne sammenheng. Hensikten er å gjøre studenten bedre i stand til å både følge med i media og diskusjoner om landets generelle økonomiske utvikling og ikke minst kunne vurdere hvordan dens betydning for den enkeltbedrifter i ulike næringer.

Undervisnings- og læringsmetode:

Arbeidsformen baseres på egenstudier støttet av forelesninger og veiledning.

Emneeier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart.

Eksamensform:

4 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

BØA standard hjelpemidler

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Studentene forventes å ha forkunnskaper tilsvarende grunnleggende matematikk (MEM1)

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2010

Antall studenter:

60

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Siri Hege Løkken

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Tidligere Makroøkonomi og økonomisk politikk, 10 sp

ØKA1019 Investering og finansiering

Navn:

Investering og finansiering

Kode:

ØKA1019

Studiepoeng:

0

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Emnet gir en innføring i investerings og finansieringsteori og tar opp spørsmål som gjelder bruk av kapital og fremskaffelse av kapital i bedriften.

Sentrale tema;

- Likviditetsbudsjettering
- Teori og metoder for investeringsbeslutninger
- Risiko - analyse og vurdering
- Om finansiering av foretaket

Læringsutbytte:

Emnet skal gi grunnleggende innføring i og forståelse av foretakets investerings- og finansieringsbeslutninger.- altså de langsiktige og viktige kapasitetsbeslutningene.

Emnet skal kunne danne grunnlag for viderestudier i finans, men også å gi bakgrunn til gjennomføring og forståelse av investeringsanalyser og låne-/ finansielle vurderinger

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger

Øvinger

Emneeier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart.

Eksamensform:

4 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

BØA Standard hjelpemidler
+ Kalkulator

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Anbefalte forkunnskaper – tilsvarende emnene

Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse
Finansregnskap 1

Finansregnskap 2

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Høst

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2009

Antall studenter:

60

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Eirik Holm / Gudbrand Lien

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Emnet er en revisjon av tidligere 2HØ20 Budsjettering investering og finansiering

ØKA1024/1 Merkevareledelse

Navn:

Merkevareledelse

Kode:

ØKA1024/1

Studiepoeng:

0

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Det er øket fokus på å bygge merkevarer, innenfor tradisjonell produktmarkedsføring, så vel som innenfor service og tjenestemarkedet. Emnet vil ta for seg teorier og begreper rundt merkevarebygging, og gi studentene mulighet til å anvende disse kunnskapene i en analyse for å vurdere merkevareledelse.

Læringsutbytte:

Formålet med emnet er at studentene skal tilegne seg kunnskap om merkevarer og merkevarebygging. Studentene vil få innsikt i forskjellige måter å utvikle bedrifts- og produktmerker, og selv analysere hvordan en mangesidig markedskommunikasjon kan bli anvendt i utviklingen og formidlingen av merkevaren.

Undervisnings- og læringsmetode:

Plenumsforelesninger, gruppeseminarer, skriftlig gruppearbeid.

Utstrakt bruk av veiledning. Muntlig presentasjon av de skriftlige prosjektene.

Valgfritt, men anbefalt:

Vår – 2. studieår (for studenter som ikke tar profileringen Økonomisk-administrative fag)

Vår – 3. studieår (for studenter som tar profileringen Økonomisk-administrative fag).

Første gang V2009

Emneier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA

Valgfritt, men anbefalt:

Vår – 2. studieår (for studenter som ikke tar profileringen Økonomisk-administrative fag)

Vår – 3. studieår (for studenter som tar profileringen Økonomisk-administrative fag).

Første gang V2009

Emne er valgbart for:

BRL, BOL, BAKPL

Arbeidskrav:

Studentene vil fremlegge del I av en skriftlig rapport – denne vil bli vurdert som et arbeidskrav.

Studentene skal også ha en muntlig fremføring av endelig prosjekt – denne presentasjonen vil bli vurdert som et arbeidskrav.

Andre skriftlige eller muntlige oppgaver kan bli lagt til som arbeidskrav.

Eksamensform:

Evaluering vil bestå av to deler –

En gruppeoppgave som er gjennomgående i hele semesteret – denne vil bli vurdert på A-F og vektet 70% av endelig karakter.

En skriftlig, individuell, eksamen på 3 timer – gjerne med bruk av flervalgsspørsmål – vil telle 30% av karakteren.

Begge evalueringsformene må være bestått for å få endelig karakter i emnet.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer eksamensoppgaver og prinsippene for karakterfastsetting på emnet

Semester:

Vår

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2010

Antall studenter:

70

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Marit Elvsås

Undervisningsspråk:

Engelsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Emnet "Konsumenter og Merkevarer" 15 sp deles – Merkevaredelen videreføres i "Brand Management". Konsumentatferd – tones ned og går inn i emnet "Emner i markedsføring" (7,5 studiepoeng)

ØKA2006 Internasjonal økonomi

Navn:

Internasjonal økonomi

Kode:

ØKA2006

Studiepoeng:

0

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

I dette kurset diskuteres internasjonale økonomiske tema som er viktig for utviklingen av Norges åpne økonomi. Innføring i handelsteori, handelspolitikk og internasjonal makroøkonomi danner hovedgrunnlaget for diskusjoner av de næringsøkonomiske, regionaløkonomiske, fordelingsmessige og internasjonale økonomiske forhold Norge står overfor i dag. Institusjonelt er særlig Den europeiske union (EU) og Verdens handelsorganisasjon (WTO) viktig. Kurset diskuterer de økonomiske og politiske integrasjonsprosesser som nå omgir oss, og som danner grunnlaget for konkurransesituasjonen for norske import- og eksportkonkurrerende næringer, internasjonale økonomiske strukturer, fordeling mellom rike og fattige land og for utformingen av norsk politikk.

Læringsutbytte:

Studentene skal skaffe seg en forståelse av hvordan den internasjonale økonomien fungerer og hvilke fordeler og ulemper enkeltland og grupperinger innen land får som følge av økt internasjonal økonomisk integrasjon.

Undervisnings- og læringsmetode:

Arbeidsformen baseres på egenstudier støttet av forelesninger og veiledning.

Emneier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA, Inngår i profilen Økonomisk-administrative fag

Arbeidskrav:

Omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved undervisningsstart.

Eksamensform:

4 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn.

Hjelpemidler:

Statistisk årbok, BØA standard hjelpemidler

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Studentene forventes å ha forkunnskaper tilsvarende emnene Matematikk, samt gjennomført emner tilsvarende Mikroøkonomi og Makroøkonomi og økonomisk politikk.

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Høst

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2010

Antall studenter:

30

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Ørjan Mydland

Undervisningspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Erstatter Internasjonal økonomi (15 SP).

ØKA2005 Innføring i økonometri

Navn:

Innføring i økonometri

Kode:

ØKA2005

Studiepoeng:

0

Studiepoeng_ny:

7,5

Læringsutbytte:

Formålet med emnet er tosidig: For det første er den en videreføring i forhold til bolken Samfunnsvitenskapelig metode tidligere i studiet. For det andre er den en introduksjon til de statistiske analyseteknikkene som faller inn under begrepet økonometri, dvs. ulike varianter av regresjonsanalyse.

Kurset er sterkt fokusert mot anvendelse, i betydningen at studentene skal få en praktisk fortrolighet via øvinger på PC med de ulike variantene av regresjonsanalyser på foreliggende datamaterialer. Rimelighet ved tolkninger av resultater og klarhet i presentasjonen av disse vil stå sentralt i denne sammenhengen.

Undervisnings- og læringsmetode:

- Forelesninger
- Demonstrasjon av statistiske analyseprogram
- Kollektive øvinger i datalabb, ved behov
- Parvis veiledning (av arbeidskrav, se nedenfor)

Emneeier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Emne er obligatorisk for:

BØA, Inngår i profilen Økonomisk-administrative fag

Arbeidskrav:

For å få godkjent kursdeltakelse må studentene parvis bestå et obligatorisk arbeidskrav

Eksamensform:

3 timers skriftlig individuell eksamen under tilsyn

Kalkulator tillatt hjelpemiddel

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Samfunnsvitenskapelig metode

Sensorordning:

Ekstern sensor brukes ikke på emnet

Semester:

Høst

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2010

Antall studenter:

30

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Emneansvarlig:

Skriv inn i det tomme feltet under:

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Dette emnet overtar for emnet Markedsanalyse i Praksis, MiP (15 sp)

Valgfritt emne

Navn:

Valgfritt emne

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Studentene kan velge et emne fra høgskolens emnetorg (som regel er emnene 15 studiepoeng, ta kontakt med studieleder for opplysninger om relevante emner).

Ved enkelte studier kan det også være mulig å ta deler av utdanningen ved utenlandske utdanningsinstitusjoner. Høgskolen i Lillehammer er med i utvekslingsprogrammet Erasmus (for studier i EU-land) og Nordplus (for studier i Norden) og har også andre samarbeidsavtaler innen flere av høgskolens studier. Ta kontakt med **Internasjonalt kontor** om du vil vite mer om mulighetene for å studere utenlands.

Emneeier:

Karaktersystem:

Sensorordning:

Semester:

Vår og høst

Heltid/ deltid:

Antall studenter:

0

Undervisningsspråk:

Level of course:

**Høgskolen
i Lillehammer**

Lillehammer University College • hil.no

Valgemnepakker eller utenlandsopphold

Navn:

Valgemnepakker eller utenlandsopphold

Studiepoeng:

30

Emneier:

Karaktersystem:

Sensorordning:

Semester:

Heltid/ deltid:

Antall studenter:

0

Undervisningsspråk:

Level of course:

ØKA2008 Finansiell økonomi (7,5 sp)

Navn:

Finansiell økonomi (7,5 sp)

Kode:

ØKA2008

Studiepoeng:

0

Læringsutbytte:

Ambisjonen med emnet er at studentene skal få forståelse av hvordan børs / finansmarkeder fungerer og hvordan risikofylte investeringer prises i markedet.

Med dette som bakgrunn, gis studentene innsikt i hvordan en kan ta hensyn til risiko i lønnsomhetsanalyser og lønnsomhetsvurderinger av beslutninger.

Undervisnings- og læringsmetode:

Plenumsforelesninger

Øvinger m/veiledning

Emneeier:

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Arbeidskrav:

Skriftlig(e) innlevering(er).

Eksamensform:

4 timers eksamen

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Anbefalte forkunnskaper - tilsvarende:

* Budsjettering, investering og finansiering

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

Høst 2008 eller vår 2009

Antall studenter:

60

Godkjenningsorgan:

SU-sak 75-06

Dato for godkjenning:

13. des 06

Emneansvarlig:

Eirik Holm

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

Erstatter:

Del av "økonomistyring" 15 st.poeng. Dette emnet deles på Finansielle økonomi og økonomisk styring

OLA1008/1 Etikk og samfunnsansvar

Navn:

Etikk og samfunnsansvar

Kode:

OLA1008/1

Studiepoeng:

7,5

Studiepoeng_ny:

7,5

Emnebeskrivelse:

Emnet tar utgangspunkt i de grunnleggende etiske posisjonene, og ser på disse som byggesteiner i utviklingen av etisk kompetanse. Videre knyttes disse opp mot praktiske situasjoner fra arbeids- og organisasjonsliv, og benyttes for å belyse moralske dilemmaer og problemer som eksisterer eller oppstår i ulike situasjoner i denne konteksten. Det vektlegges i denne sammenhengen at man tilegner seg og anvender et etisk vokabular, nettopp fordi dette er vesentlig i etikkens rolle som en alternativ tenkemåte til den rent tekniske, økonomiske eller formålsrasjonelle.

Emnet omhandler også vesentlige fenomenområder i næringslivsetikken. Blant de sentrale områder er:

- bruken av etiske retningslinjer og andre verktøy i organisasjonens etikkarbeid,
- korrupsjon, bestikkelser og smøring,
- fløyteblåsing/varsling,
- bedriftens samfunnsansvar – omdømmebygging eller genuin omtanke?,
- moralske implikasjoner av bedriftens strategi (nedbemanning, forurensning etc.),
- etiske veivalg i tverrkulturelle settinger.

Læringsutbytte:

Etter gjennomført emnet kan studentene:

1. identifisere moralske dimensjoner i handlinger, beslutninger og problemer i arbeidslivet,
2. resonnerer og reflektere ved hjelp av etiske rammeverk for å foreta etiske vurderinger av moralske dilemmaer, og
3. delta aktivt i etisk dialog og argumentere for sin posisjon.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger, gruppe- og plenumsdiskusjoner, samt praktiske øvelser. Fronter brukes i undervisningen.

Emnet legger vekt på koblingen mellom sentrale etiske perspektiver og de utfordringer som preger arbeidshverdagen i ulike organisasjoner. Således vil undervisningen og semesteroppgaven i så stor grad som mulig ta utgangspunkt i dilemmaer, problemer og situasjoner som anses som relevante og vesentlige i arbeidslivet. Emnet er i så måte – som etikken selv – fundamentalt praktisk orientert.

Emneier:

BA Organisasjon og ledelse

Emne er obligatorisk for:

Bachelor i økonomi og administrasjon

Emne er valgbart for:

Bachelor i organisasjon og ledelse

Arbeidskrav:

4 arbeidskrav - gruppevis

Eksamensform:

4-timers skoleeksamen

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2013

Antall studenter:

0

Godkjenningsorgan:

SN-sak 23-12

Dato for godkjenning:

19. april 2012

Emneansvarlig:

Sveinung Jørgensen

Undervisningsspråk:

Norsk

**Høgskolen
i Lillehammer**

Lillehammer University College • hil.no

Level of course:
Bachelor

ØKA2010/1 Bacheloroppgave

Navn:

Bacheloroppgave

Kode:

ØKA2010/1

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Bacheloroppgaven skal være et selvstendig, skriftlig arbeid innenfor godkjent emneområde knyttet til kandidatens profileringsvalg i siste studieår.

Læringsutbytte:

Oppøve studentenes evne til selvstendighet i

- problemformulering
- presentasjon av relevant teori
- valg av analysemetoder
- rapportskrivning og presentasjon av resultater

Undervisnings- og læringsmetode:

Egenarbeid under veiledning

Emneeier:

Eksamensform:

Innlevering av rapport (bacheloroppgave) innen angitt frist. Karakteren baseres i sin helhet på det skriftlige arbeidet. Bacheloroppgaven gjennomføres enten som individuell oppgave eller i par. Ved innlevering fra to studenter sammen vil begge få samme karakter.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Vår

Heltid/ deltid:

Heltid

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Studieår:

2011

Antall studenter:

0

Godkjenningsorgan:

SU-sak 10-08

Dato for godkjenning:

10. mars 2008

Undervisningsspråk:

Level of course:

Bachelor

OLA2001 Arbeids- og organisasjonspsykologi

Navn:

Arbeids- og organisasjonspsykologi

Kode:

OLA2001

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Emnet gir innføring i psykologiske problemstillinger av betydning for organisasjon, ledelse og HR. Det faglige innholdet kan inndeles i tre:

- 1) Innføring i aktuelle tema fra generell psykologi som er relevant for å forstå og arbeide med mennesker og prosesser i organisasjoner og arbeidsmiljø.
- 2) Innføring i aktuell arbeidslivsforskning med særlig fokus om psykososialt arbeidsmiljø.
- 3) Praktisk anvendelse av teori og metoder overfor aktuelle utfordringer i arbeidslivet.

Læringsutbytte:

Studentene skal ha kunnskap om sentrale begreper, teorier og forskningstradisjoner på området. Studentene skal få kjennskap til praktisk bruk av teori og metoder, dessuten ferdigheter i å anvende teorier og begreper til å analysere og forstå praktiske utfordringer i arbeidslivet. Dette innebærer også kritisk refleksjon over egen rolle og fagets muligheter og begrensninger. Studentene skal utvikle teoretisk forståelse til å kunne formidle faget.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger kombinert med seminar, øvelser og arbeidskrav.

Emneeier:

BA Organisasjon og ledelse

Emne er obligatorisk for:

Bachelor i organisasjon og ledelse

Emne er valgbart for:

Emnet er valgbart for andre studenter ved HIL, men studenter ved Bachelor i organisasjon og ledelse har fortrinnsrett ved opptak

Arbeidskrav:

To skriftlige innleveringer. Kan gjennomføres av to studenter sammen, eller individuelt.

Eksamensform:

Individuell, skriftlig seks timers eksamen.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Første år fra Bachelor i organisasjon og ledelse eller tilsvarende.

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Lengde:

August - desember

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2011/12

Antall studenter:

140

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Dato for godkjenning:

19. januar 2005

Emneansvarlig:

Sveinung Berild

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor

OLA2002 Personal- og kompetanseledelse

Navn:

Personal- og kompetanseledelse

Kode:

OLA2002

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Emnet omfatter sentrale tema i arbeidet med å planlegge, skaffe, utvikle, belønne og anvende menneskelige ressurser for å nå organisasjonens mål. Sentralt står strategisk personalledelse og betydningen av personalpolitikk, rekrutteringsarbeid og utvikling av kompetanse i virksomhetene. Det er også fokus på samspillet mellom personalarbeid og samfunnsforhold ellers. Det blir lagt vekt på et anvendt, praktisk perspektiv, på teori som grunnlag for praksis og for refleksjon over praksis. Det omfatter også etiske utfordringer i personalarbeid.

Læringsutbytte:

Studentene skal ha kunnskap om sentrale teorier, metoder og ulike arbeidsområder, og om fagets historiske utvikling og funksjon i arbeids- og samfunnslivet. Studentene skal kunne anvende teorier og begreper til å analysere, forstå og bidra til praktisk håndtering av aktuelle utfordringer i personalarbeidet. Det innebærer også kritisk refleksjon om egen rolle, mulighet og begrensning i aktuelle yrkesroller. Kjennskap til fagetiske problemstillinger innenfor personalarbeidet vil inngå.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger kombinert med seminar, øvelser og arbeidskrav.

Emneier:

BA Organisasjon og ledelse

Emne er obligatorisk for:

Bachelor i Organisasjon og ledelse (BOL)

Emne er valgbart for:

Emnet er valgbart for andre studenter ved HIL, men studenter ved Bachelor i organisasjon og ledelse og BØA profil har fortrinnsrett.

Arbeidskrav:

Dette blir nærmere spesifisert i undervisningsplanen ved semesterstart.

Eksamensform:

Individuell 6 timers eksamen.

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Første år Bachelor i organisasjon og ledelse eller tilsvarende

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Lengde:

August - desember

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2011/12

Antall studenter:

140

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Dato for godkjenning:

19. januar 2005

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

OLA2004 Organisasjonsendring

Navn:

Organisasjonsendring

Kode:

OLA2004

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Emnet skal gi en videreføring av de organisasjons- og ledelseskunnskaper som studentene har tilegnet seg i løpet av de foregående emner, med en spissing mot å få større innsikter og forståelse av fenomenet organisasjonsendringer, og ledelse av endringsprosesser i organisasjoner, såkalt endringsledelse.

Sentrale temaer vil være kjennskap til hva organisasjonsendringer er, og ulike teorier som viser hvordan man kan forstå organisasjonsendringer på forskjellige måter. Emnet fokuserer på drivkrefter til endring i så vel markedsavhengige, offentlige, som frivillige organisasjoner. I denne forbindelse vil studieemnet belyse ulike internasjonale trender knyttet til reformer, utviklings- og endringsarbeid i formelle organisasjoner. Emnet vil videre gi innblikk i ulike diagnoseverktøy for å forstå organisasjonsproblemer, og gi innblikk i ulike typer endringsarbeid og metoder i endringsarbeidet. Ulike teorier om implementeringsproblematikk vil bli presentert, samt teorier om reaksjoner på endringsinitiativer, internt og eksternt i forhold til organisasjoner.

Studieemnet er derfor delt i fem hovedtemaer:

- Ulike teorier og innfallsvinkler til å forstå organisasjonsendring og endringsledelse
- Drivkrefter til organisasjonsendringer og reformer
- Diagnoseverktøy, og ulike tilnærminger til endringsarbeid i organisasjoner
- Ulike teorier og innfallsvinkler til å forstå implementering/ iverksetting av endring
- Ledelse av endringsprosesser

Læringsutbytte:

Studentene skal tilegne seg følgende:

- Ulike teorier og innfallsvinkler til å forstå organisasjonsendring og endringsledelse
- Forståelse for ulike drivkrefter til organisasjonsendringer og reformer, i ulike typer av organisasjoner, og i ulike samfunnsmessige kontekster
- Kunnskaper om verktøy, for å analysere og diagnostisere organisasjonsproblemer.
- Kunnskaper om ulike tilnærminger til endringsarbeid, og ulike metoder i endringsarbeid, og forståelse av deres sterke og svake sider
- Kunnskaper og forståelse av ledelse av endringsprosesser
- Ulike teorier og innfallsvinkler til å forstå implementering av konsepter og reformer i formelle organisasjoner.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger, seminarer, gruppearbeid og oppgaveskriving

Emneier:

BA Organisasjon og ledelse

Emne er obligatorisk for:

Bachelor i organisasjon og ledelse, Påbygningsstudium i LOP

Emne er valgbart for:

Studieemnet kan velges av andre studenter ved HIL, men studenter ved BOL og BØA profil har fortrinnsrett

Arbeidskrav:

Dette blir nærmere spesifisert i undervisningsplanen ved semesterstart.

Eksamensform:

Skoleeksamen, 6 timer + hjemmeeksamen i gruppe (innleveringsoppgave).

Skoleeksamen er individuell og teller 60% av karakteren. Innleveringsoppgaven skrives av sammen av to studenter og teller 40% av karakteren. Begge eksamensdelene må være bestått for å få karakter på emnet.

Tillatte hjelpemidler:

Ingen

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Første år av bachelor i organisasjon og ledelse eller tilsvarende

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Lengde:

aug-des

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2012

Antall studenter:

140

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Godkjenningsorgan:
Studieutvalget

Dato for godkjenning:
19. januar 2005

Emneansvarlig:
Tor Helge Pedersen

Undervisningsspråk:
Norsk

Level of course:
Bachelor

OLA1004/1 Prosjektledelse

Navn:

Prosjektledelse

Kode:

OLA1004/1

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Studieemnet legger vekt på å gi en innføring i prosjektarbeidsformen, og skal gi en grunnleggende forståelse av hva styring, organisering og ledelse av prosjekter innebærer.

Det vil bli lagt vekt på å forstå prosjektarbeidsformen som et verktøy til utvikling og innovasjon. Videre vil problemstillinger knyttet til prosjektstrategier og forholdet til basisorganisasjonen være tema, samt arbeidsmåter i prosjektarbeid, gruppeprosesser og teamutvikling og teamledelse. Emnet gir også en innføring i prosjektadministrasjon, med styring av framdrift og ressurser, og skal gi kunnskaper om avtaler, kontrakter og forhandlinger.

Det legges vekt på et anvendt, praktisk perspektiv, hvor faglig teori skal gi grunnlag for refleksjon knyttet til utfordringer i prosjektarbeid og prosjektledelse. Videre vil prosjektarbeidsformen bli mye benyttet som arbeidsform i dette studieemnet.

Læringsutbytte:

Studentene skal tilegne seg kunnskap og forståelse for hvordan man arbeider i prosjekt, og for hvordan man skal lede prosjekter. Dette innebærer at studenten tilegner seg innsikter i prosjektorganisering og arbeidsmåter i prosjekt, sammensetning og utvikling av team, lederrollen i prosjekter, styring av fremdrift og ressurser, kunnskaper om avtaler, kontrakter og forhandlinger.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger, som følges opp med seminarer og verksteder. Øvelser i prosjektarbeidsformen og prosjektledelse

Emneier:

BA Organisasjon og ledelse

Emne er obligatorisk for:

Årsstudium i reiseliv og turisme, Bachelor i reiselivsledelse og Bachelor i markedsføring og ledelse av turismeopplevelser. Emnet går også sammen med en 20 sp variant for Bachelor i organisasjon og ledelse.

Arbeidskrav:

Emnet vil ha flere innleveringer og obligatoriske oppgaver.

Eksamensform:

Innlevering av gruppevis prosjektrapport og individuelt refleksjonsnotat. Disse vil veie likt ved vurdering

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer noen besvarelser på emnet

Semester:

Vår

Lengde:

Hele semesteret

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2011

Antall studenter:

150

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget SU-sak

Dato for godkjenning:

okt 06

Emneansvarlig:

Torgeir Skyttermoen

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Bachelor